AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԻ
ՍԻՒՐԻՈՅ ամր. 550, վեցամսեայ 300 Ս.Դ.
ՕՐՏՍՇՄԲ. տրկ. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية عمومية

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹ ՅՈՒՆՈՒԱՐ 21 1933

ԶԵՒԲԷ ՀԱՍՑ 2.50 Ս.Դ.

Զ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է բնել բերթիս նօրհեներէն հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրներէ չեն վերադարձուիր | ԹԻՒ 231 (808)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՐԱԲԵՐԷՆ

Մօտաւորապէս երկու հարիւր հազար հայութիւն ունինք արաբական երկիրներու մէջ, քանի՞ արաբագէտ հայ մտաւորական կը հաշուէ ազգօգուտ այս զանգուածը իր ծոցին մէջ։ Սիւրիան ու Լիբանանը միայն հարիւր քսան հազարէ աւելի հայութիւն ունին, երկիր մը որուն բնիկը արաբախօս է, մշակոյթը նոյնպէս արաբական, տեղական լեզուն, գործառնութիւնները՝ ըլլայ կառավարական ըլլայ առևտրական, կը կատարուին գլխաւորապէս արաբերէնով, մամուլ, գրականութիւն, քաղաքական կեանք, կը գունաւորուի արաբերէն լեզուով, արդ այս միջավայրին մէջ մեր հոծ գաղութը քանի արաբագէտ մտաւորական ունի։ Մտածելու և հաշուելու պէտք չկայ պատասխանը տալու համար, անվարան կարելի է պատասխանել՝ որ անապատ է այս ուղղութեամբ մեր իրականութիւնը։ Շատ հազուագիւտ բացառութիւններէ բացի, որոնք մեր քանակին բաղդատելով կարելի է ուրանալ, մեր մտաւորականութիւնը անտեղեակ է արաբերէն լեզուին։ Աւելին, մեր արհեստաւոր տարրը, առևտրականները, աշխատաւորութիւնը, ամենօրեայ շփման հետևանքով կեանքի մէջ ջէշ ազէկ կը խօսին երկրի լեզուն ու հետզհետէ պիտի տիրանան անոր նրբութիւններուն, մինչ մտաւորական տարրը չնորհիւ իր մեկուսացման շատ անգամ կը դժուարանայ իր մտքն անգամ հասկցնել արաբ հայրենակցի մը։ Պահանջել մեր մարքի աշխատաւորներէն իւրացնել տեղական լեզուն, աւելորդ յոխորտութիւն պիտի ըլլար, արաբերէն լեզուն, մանաւանդ գրականը չի բաղդատուիր ուրիշ ոևէ լեզուի հետ, բացառիկ ճիգ է անհրաժեշտ անոր տիրանալու համար։ Միակ միջոցը այն է որ հասնող սերունդը դպրոցական նստարաններէն սորվի լեզուն, ինչ որ չունինք ներկայիս գէթ մտածենք մօտաւոր ապագային ունենալու մասին։ Ու այս պէտք է կատարուի ազգային վարժարաններու մէջ, որովհետև կարևորը այն չէ որ ծագումով հայեր արաբագէտ ըլլան, այլ, հայու հոգիով, իրենց մայրենի լեզուին ու պատմութեան հմուտ մտաւորականները գանուին՝ ծանօթ նաև արաբերէն լեզուին։ Մեզ հայուն բարեգիտութիւնը կը շահագրգռէ սեփական ժողովրդի շահերուն ու այս երկրին, այլապէս արդէն կան ծագումով հայեր որոնք բոլորովին արաբախօս են, յաճախ չեն ալ ուրանար իրենց ծագումը, բայց չնորհիւ իրենց հայ իրականութենէն կորուած ըլլալուն իրենց գիտցածը ոչինչի չծառայեր, ու արդէն ատոր համար ալ արժէք չի տար անոնց կարծիքներուն ու տեղեկութիւններուն։ Բուն իրեն հայու եւ մեր և զրացի ժողովուրդին պահանջն է որ հարատ զգացումներ ներկայացնող մտաւորականները և առաջնորդները իրենն հրապարակ։

Հայութիւնը այլևս հիւր չէ այս երկրին մէջ, տարբեր լեզուով, մշակոյթով ու բարքերով, սակայն նոյն երկրին քաղաքացիներն ենք ներկայիս, հաւասար իրաւունքներով և պարտականութիւններով, այս գիտակցութիւնը պէտք է խոլանայ մեր մէջ, որպէսզի մդ մեկ և՛ մեր պարտականութիւնները անթերի կատարելու և քաղաքական իրաւունքները պաշտպանելու։ Ներկայիս այս երկիրը լեցնող հայերուն կէսը արդէն տեղացի է հինէն ի վեր, հաստատուած Հալէպի նահանգին և Ալէքսանտրէթի ու Անտիոքի շրջաններուն մէջ գարերէ ի վեր, Քեմալեան կէսը տասը տարիէ ընդունած է այս երկրի քաղաքացիութիւնը, որը նախապատրաստուած է մասնաւոր օրէնքներով և դաշնագրերով։ Առանց նուազագոյն չափով իսկ ազարտելու իր ազգային դիմագիծը, այստեղ հայը այլևս Սիւրիացի հայ է, Լիբանանցի հայ, նոյնքան իրաւասու մասնակցելու այս երկրի շահերուն եւ մտահոգութիւններուն որքան այս երկիրը բազկացնող ուրիշ ոևէ տարր, իսկ առանց երկրի պաշտօնական լեզուին տեղեակ ըլլալու դժուար է ինքզինքը արժեցնել ու լաւագոյն ծառայել այս երկրին։

Միայն մեր պատմութեան, մշակոյթին և գրականութեան ծանօթացումը մեր արաբ հայրենակիցներուն՝ անգնահատելի արդիւնքներ պիտի տար մեզ, նոյնը և արաբական մշակոյթին համար։ մեր մէջ շատեր անտեղեակ են արաբական մտքի արտադրութիւններուն, երբ անոր մասին հիացում միայն ունին արևմտեան ազգերը, փոխադարձ այս ճանաչումը պիտի մղէր հայ և արաբ ժողովուրդները լաւագոյն հասկննալու վիրաւ, արգելք ու թումբ կանգնելով այն պղտոր հոսանքներուն որոնք շարունակ կը փորձեն թունաւորել երկու ուղեկիցներու յարաբերութիւնը։

Վերջին տարիներուն առիթէ առիթ կը մատնանշենք սխալ մը, որ կը վերաբերի մեր անմիջական շրջապատի անտեսման։ Արևելքի մէջ բնակող արևմուտքցիներ ուշած ենք ըլլալ դարերու ընթացքին։ յայտնի է թէ ինչ կշռած է այս մեզ համար։ Օտար է ապրած Հայը աբաբին, պարսիկին և թիւրքին մէջ, և կամ երբ փորձած է մօտենալ անոնց օտարացած է իսպառ ե՛ւ հոգիով և արիւնով։ Աւէն ճակատի անոնց օտարացած է իսպառ ե՛ւ հոգիով և արիւնով։ Աւէն ճակատի վրայ ալ ուրիշին ճամբայ չկայ կարծես Հայուն համար, Հայը կամ լաւ Հայ է, կամ բոլորովին վատթար, կամ մենակեաց է և ամփոփուած և կամ կալանուած օտար հրապոյրներէ, գիտակից և գիտակցաւոր մերձեցման բացակայութիւնն է եղած պատճառը այս արդիւնքին։ Ու նաև բացակայութիւնը խորունկ, անգիջող և հաւատաւոր աղգասիրութեան։ Մակերեսային ու պղպջակային հայրենասիրութիւնը չի դիմանար հրապոյրներու ու ենթական կը մղէ մէկ ծայրայեղութենէն միւսը։ Առաքելութիւն է ծառայել մեր ժողովուրդի շահերուն, գիտակից և հաստատակամ հաստատական գործիչը մեր մէջ առաքիալ մըն է, իսկ ի՛նչ աւելի նուիրական գործ այս փուճ կեանքին մէջ՝ քան առաքելի անձնուէր գործը։ այս հոգին է որ պէտք է ներարկել հասնող սերունդին, անոր հոգին լաւագոյն շրջայելու համար ցեղին սրտին հետ։

Կազմուած ազգային նկարագրով անհատը անվարան կ'սրելի է նետել այլացեղ ժողովուրդներու յորդանուդին մէջ, շփումը աւելի փայլ պիտի տայ անոր ընդունակութիւններուն։ Այս վստահութիւնը պէտք է թելադրէ մեզ ուղղելու մեր վաղուան մտաւորականութեան քայլերը դէպի շրջապատող ժողովուրդները։ Ազգային ու նաև անհատական դիրքի փայլուն կարելիութիւնները անհրաժեշտ կը դարձնեն որպէս զի աւելի լարէ վերաբերում ունենանք արաբերէնի ուսուցման գործին հանդէպ։ Ժամանակը եկած է գարմանելու մեր ցեղային ոտարութիւններէն գլխաւորը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՋՏԻԿ ՏՂՈՒՆ ՄԵԾ ՍԻՐԸ

Շքեղ իրիկուն։ Արևին վերջալուսային ցոլքերուն ներքև՝ չէկ, սառեր ին մէջ՝ գրեթէ կապոյտ տուներուն, սեւ պատուհանները ժեծաթաց են. բազոր մեքենաներու արիւնէն գունագեղուած թաւիլ։ Բակին անշարժ օդը լրջուն է տաք և ոսկի փոշիով ժր, սակայն անզգալի սիւք մը կը խաղայ կապարակ չոգիին, մանիլակագոյն սեւորակ ծուխին հետ, ծովային քեֆն սամկութեան ու ժամտակայ գետերէն եկող զովութեան մէջ։

Սիւքին հետ միասին կը մանէ նաև, Միկէլ, պզտիկ երգիչը, վիրը ուշէն կախած։ Ոչ ոք պատուհաններուն առջև. բայց երեք վճիռ ու դողջ խազեր յաւական են որպէսզի դէմքեր երևին ... կիներու դէմքեր՝ ամակաին վարդաթոյր, երկար հանգիստ մը վերջ։ Միկէլ կ'սկսի իր երգին։ Մեխակի քաղարներու եռակ կրծնած կիներ։ Թխագոյն աղջիկ մը, անոր ունկնդրելով, կր հիւսէ սեւ վարսերուն ծանր խամրթուղքը, բազուկները պղինձի երանգներ կ'առնեն արևէն ու դէմքը կր պայծառանայ ինչպէս ջրանուշինը կաղհակներուն վրայ։ Պզտիկ աղջիկներ, պատչամներէն վայրկեակ, իրենց զարդարանքը կը վերջացնեն, կը յարդարեն վարդագոյն հագուստներն, ուսերնին ծածկելով երփներանգ կամ լոկ գեղին քաթիններով։ Տղուն ձայնը չատրուանի մը պէս կը բարձրանայ ու սեւ աչքեր կը ժպտին, ու պղինձէ մատանիներով, ծանր մատներ մզեղին կ'երգեն։ Բայց պատուհան մը փակ է ու Միկէլ տխուր։ Ի՞նչ փոյթ թէ ուրիշներ մտիկ կ'ընեն իրեն։ Ան Ֆլորայի համար կ'երգէ ու ան մի՛ն չերեւիր։

Զոյն վազուց կը սիրէ. այն օրէն ուր Ֆլորա գինք առաջնորդեց իր սենեակը և միայն անոր համար երգեց։ Այդիկը արտում էր այդ օրը.... Մանկական վրայ նստած, հոլանի սրունքը կր բռնէր ձեռքերուն մէջ, գլուխը ուսին վրայ հակած։ Որքա՜ն գեղեցիկ էր տղան, աչքերը գոց, ա՛յդքան չքեղջէն թխաթոյր... պարանոցը տատրակի մը վզին քաղցր կլորութիւնը ուներ։ Ան աչքերը բարձրացուց, երբ Միկէլ երգը վերջացուց ու երգիչը զգաց որ այդ աչքերը իր հոգին կը խլէին իրմէ.... Չէր կրնար մոնալ անոնց ոսկի բիբերը, սքօղուած, մարած ոսկի մը, ինչպէս կանթեղի մը լոյսը լուսարգելին տակ։ Միկէլ ծնրադրեց անոր մօտ.... Աղջիկը ձեռքերը դրած էր ազուն սեւ խոպոպներուն մէջ ու անոր կը խօսէր ժպտելով՝ «քանի՞ տարու ես — տասնմ՛ն'գա։ կը սէր։ Այդ տարիքը չունէր տակաւին։ Ֆլորա խոպոպ մը փաթթեց մատներուն շուրջ, անձայն Միկէլ կ'ուզէր զայն գրկել, փախցնե՛լ.... չէր գիտեր թէ ո՞ր մէկը աւելի լաւ էր, խոստովանիլ իր մեծ սէրը, թէ՞ անխօսուկ, երկար համբոյրով մը տրբենալ, անշարժ, անշշուկ էր սակայն. որովհետև կը վախնար որ ձայն մը, շարժուձ մը եա քալել տար անոր քաղցր ձեռքը փաթթուող խոպոպներու մէջէն։ Աղջիկը գինք համբուրեց ճակատէն ու տղան ուժր չունեցաւ փոխադարձելու և թողուց որ գինք մեղմօրէն առնգուխին քով առաջնորդեց։

Երբ փողոց իջաւ փոքրիկ աղջկան մը խնդուքը գինք սարսեց։ Այն ատեն միայն նկատեց որ Ֆլորայի քովիկը չէր, բայց աչքերուն մէջ կը պահէր անոր վարսահակ գլխուն պահակը ոսկի նայուածքը, ու կ'զգար անոր բոյրը զոր այն ատեն զգացած չէր ու կը տեսնէր ամէն բան վշտագին ծռմիկ մըն է։ Ֆլորա անտարբեր պիտի չմնայ, ինչ որ մէլամոգնած է, ինչ որ ժամերով երբեք չ'ընկերանար երգին, մի՛ւսներուն պէս պարելու տեղնով մը. բայց մտիկ կ'ընէ. աչքափակ, գլուխը հակած ուսին վրայ, կարծէք թէ ամենէն քնքո՛ւշ երգին մէջ իսկ վշտին բաժակը խմէր....

Միկէլ չէ սխալած։ Ֆլորա կ'երթայ, վարդ մը կուրծքին.... Ծագնած է. Նոր արթնցած ու վարսերը փռուած են ուսերուն վրայ։ Մտիկ կ'ընէ... բայց այսօր ո՛չ աչքերը կը գոցէ, ո՛չ ալ գլուխը կը ծռէ։ Մարդ մը կեցած է իր եաև, երիտասարդ. Թիկնեղ, ժպիրը ականջներուն.... Ֆլորա կը ծռէ գլուխը անոր ուսին վրայ.... Գարնանին կը հակի տատրակի մը վզին պէս ճապուկ գեղեցիկ վզին վրայ։ Այն ատեն Ֆլորա երկար քրքիջ մը կ'արձակէ....

Միկէլ կը չարունակէ երգը։ Զայնը կը ծանրանայ, կը տրամի։ Արտասուքից ձայն։

Որքա՜ն լաւ երգեց.... Իրեն կ'ուղղուին սիրոյ բառեր, դրամ. հմայքոյր։ Ֆլորա չակուեցաւ մարդուն ականջին տակ։ Միշա ժպտուն, Թուկինակի մը մէջ կը կապէ ափ մը արծաթ։ Թուկինակը Միկէլի ոտքին առջև կ'իյնայ հնչելով։ Ֆլորա կը նետէ կուրծքին վարդը։

Կարմիր, հրաբորբ, գաղջ վարդ մըն է գինք կրող կուրծքին պէս։ Միկէլ միայն կը տեսնէ ու ողջունելով, կը հեռանայ Թուկինակը առքով հրելէ յետոյ։ Սրիտասարդը կ'ապչի։ Այն ատեն, չրթները երկարելով ու ոսկի աչքերը գոցելով, Ֆլորա կը մրմնջէ՝ «Վերեւս կը սիրէր գիս....»

Այն իրիկուն, նարնջագոյն եւ զմրխատիպ գեղեցիկ իրիկուն մը, Թերթ առ Թերթ մեռնող ճնլուած վարդի մը վրայ, Միկէլ երկի մարդու առջին արտասուքները թափեց։

Թարգմ. ե.

ՍՕՓՕՆԻ-ՎԷՖԻԼԻՄ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

ՍԱՍՏԻԿ ՅՈՒՁՈՒՄ ԿԸ ՏԻՐԷ ՍԻՒՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ՅՈՒԴՈՒՄԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ ԿԸ ՀԱՍՆԻՆ ՀԱԼԷՊԷՆ ԵՒ ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ

Ազգային հնամատուրական Մարմնի մը կազմութիւնը

Ինչպէս գրած էինք, «Սթանսարս Օյլ» ընկերութեան Պէյրութի ցօղութիւնը, 30 հայ գործաւորներ գործազուրկ ըրած է, առանց պատճառի եւ բացատրութեան։ Իսկ դեռ գործի վրայ մնացող usուարաթիւ հայ մասնագէտ վարպետներու եւ պատօնեաներու ալ յայտարարած էոր պատրաստ ըլլան իրենց ալ գործաթող ընելու, բան որ ոչ մէկ հայ պիտի մնայ «Սթանսարս Օյլի» Պէյրութի աշխատանոցներուն մէջ։

Եւ այս բոլորը, այսինքն 30 աշխատաւորներու զանգուածային գործազրկումն ու մնացողներուն ուղղուած սպառնալիքներն ու հակահայ տրամադրութիւնները հագիւ մէկ շաբթուան ժամանակամիջոցին։ Մեր կատարած վերջին հետաքննութիւնները ցոյց տուած են որ հայ աշխատաւորները ոչ մէկ պատճառ տուած են արժանանալու համար նման զուրկումի ու անիրաւութեան։ Ընդհակառակը, փաստերով տեսանք որ, հիմնեալ ի վեր,այս ընկերութեան աշխատանքներուն մէջ մեծ ծառայութիւններ մատուցած են հայ աշխատաւորները եւ մասնագէտ վարպետները, որոնք շարունակ գնահատուած են ընկերութեան տնօրէնութիւններուն եւ դեկավար պատասխանատուներուն կողմէ։

«Սթանսարս Օյլ» ընկերութեան այս հայատնաս կարգադրութիւնն ու տգեղ վերաբերմունքը չափազանց մեծ յուզում պատճառած է Լիբանանի ու Սիւրիոյ ամբողջ հայութեան մէջ։ Այս առաւօս Դամասկոսէն եւ Հալէպէն սպացաւ բողոքի եւ յուզումի հեռագիրներ որոնք ցաւ կը յայտնեն Սօֆօճի—Վէֆիլիմ խարիւղի ընկերութեան ձեռ առած միջոցներուն դէմ։

Իսկապէս, չկայ հայ մը ամբողջ Լիբանանի եւ Սիւրիոյ մէջ, որ յուզուած ու վիրաւորուած չըլլայ այս հակահայ վերաբերմունքէն։ Մանաւանդ որ հոլանաւորեալ երկիրներու մէջ գտնուող **150 000** հայութեան ջախջախիչ մեծամասնութիւնը ցարդ կը գործածէր Սօֆօճի—Վէֆիլիմ խարիւղները։ Կ'իմանանք որ ազդուած սոյն ընկերութեան այս վերաբերմունքէն, բազմաթիւ հայ ընտանիքներ դադրած են Սօֆօճի—Վէֆիլիմ խարիւղը գործածելէ։

Սակայն դեռ մենք չենք յոյս ունինք որ սխալ տեղեկութեան եւ քիւրիմացութեան առիթով է ընկերութեան այս կարգադրութիւնը եւ չպիտի ուշանայ դարմանը։

ԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԻՐ ԴԱՐՄԱՆԸ

Վրանաքաղաքներու մէջ հնացնէիէ տարածուող անօթութեան և անգործութեան երեսէն յուսալ եկած ողբերգական կացութեան դարմանի մը ժամանելու ժամադութեամբ և «Սթանսարս Օյլ»ի վերջին կարգադրութեան պատճառները ուսումնասիրելու նպատակով, երէկ երեկոյ, Ն.Ս.Օ.Արփիարեան կաթողիկոսի նախագահութեամբ և մասնակցութեամբ յարանուանութեանց պետերու, ազգային իշխանութեանց ու մասուլի ներկայացուցիչներուն տեղի ունեցաւ մոդով մը։ Երկար քննութիւններէ վերջ, դժբազդաբար մոդովը համոզուեցաւ որ «Սթանսարս Օյլ» ընկերութիւնը առանց պատճառի դուրս հանած է բազմաթիւ հայ աշխատաւորներ և մնացածներուն դիրքերն ալ վտանգած են։

Միւս կողմէ, մոդովը տեսաւ որ անօթութիւնն ու թշուառութիւնը անտանելի սահմանի մը հասած են հիւղաւաններու մէջ և բազմաթիւ ընտանիքներ օրերով անօթի կը մնան։ Շատ մը ծնողներ օրերով իրենց ընտանիքին քով չեն երթար և հոս ու հոն կր թափառին, չի լսելու համար իրենց սրտաճմլորներուն «հա՜ց հա՜ց» ազաղակները։

Նկատի ունենալով այս ախտաբեր և սրտաճմլիկ կացութիւնը, մոդովը որոշեց անմիջապէս խնամատարական մարմին մը կազմել, երեք հոգւոյ պատրուհներ ընտրել և անմիջապէս գործի ձեռնարկել։ Տեղւոյն վրայ կազմուեցաւ այդ մարմինը որուն անդամներն են,

Վերապատիւ Ե. Կեօքչեօղեան, Տիրոջ Մինրուն Տաժատեան, Գասպար Իփէկեան, Նազարէթ Չէրկէրեան, Զէքի Զաքրեան, Մարտիրոս Ալթունեան, Արամ Շալվարճեան, Նշ.եփ. Վարդապետեան։

Խնամատարական մարմինը իսկոյն գործի ձեռնարկելով պէտք եղած կարգադրութիւնները պիտի ընէ պայքարելու համար գործազրկութեան դէմ։

Միւս կողմէ մանաւոր կոչեր պիտի ուղղուին արտասահմանի մեր Բարեգործական Ընկերութիւններուն և բարեսէր ազգայիններուն, իրենց կարելի միջոցներով մեզմացնելու համար, Լիբանանի ու Սիւրիոյ Հայութեան ենթարկուած դժբաղդ կացութիւնը։

Երեք հոգւոյ պատրիարքական դիմում պիտի կատարեն Բարեգործականի կեդրոնական Վարչութեան, խնդրելով անկէ որ իր լոյն միջոցութիւնը բերէ գործազրկութեան հետևանքով յառաջ եկած թշուառութեան դարմանումին համար։ Միևնոյն ատեն կը տեղեկանանք որ Բարեգործականի Տեղական Վարչութիւնն ալ առանձին դիմում ու տեղեկացուցած է կացութիւնը Սգիպոսի եւ Փարիզի մարմիններուն։ Դիմումներ պիտի կատարուին նաև Հովանաւոր Իշխանութեան, պատգամաւորելու համար անդրիմման եղեսէն հայերու մնացուած թշուառ վիճակը։

(Վերջին մանրամասնութիւնները կարդալ մեր յուտերու բաժնին մէջ)

ՏԱՌԱՊՈՂՆԵՐԸ ՏԱՌԱՊՈՂՆԵՐՈՒ ՄՕՏ

Ո՛ր առաւօտեան մեզմիկ զովու թեանը մէջ պիտի գան արդեօք իմ յոյսերն ու երազները՝ հանդարտելու ցաւոտ սրտիս բաբախուն լարերը, և վանելու առնչուող երևակայութեանս մէջէն բոլոր ապագայի թախանձոտ ուրուականները։

Ըսած է թէ երկու հոգիի վերաբերող ծխուրիւն մը գրեթէ ուրախութիւն է։

Հոգեկան գերերջանիկ վայրկեաններ կան, ուր պահ մը միայն կը մոռնայ ամուսինը, վշտին ահաւոր մեծութիւնը և ահաւոր մղձաւանջը։ Երազին գեղեցկութիւնն է այս, բնութեան չունչերու գաղտնաթիւնով առեղծուած որ մեզ քաջութեամբ աննիւթացած ոյորաններու երկու օրաակիցներ Ե. Չ. լեռ ու ծոր ինկած, առուպողներու մեղմամրմունջ փնտռելու կ'երթանք։ Չպիտի մոռնանք այն լիճը ուր իր աղու արցունքները լուաց օր մը բարեկամս և այն անյուշ մառուսը ուր Առաւեցոյ առջև թափեց ան՝ իր բոլոր ցաւերը։ Խորհրդաւոր մառուղ՝ կրկին լսեց վարուժանական կանանցի ճամբան ուղղած հաւատաւոր խօսքերը.—

«Աչխարհի մէջ ո՛վ որ բաղձանք մը չունի կեանքին համար ո՛վ իսկապէս մը չունի, Անոնց համար Տիեզերքն է գերեզման։ Ու իրենք ալ, չարժողդիակ անկենդան...»

«Սրտիս կրակն է մոխրացե՛ր, չի՛ զգար, Աչքիս արեգն է խաւարեր, չի՛ տեսնա՛ր...»

Լաւ կտակներ կան։

Դո՛ւն, մատո՛ւս, պատմէ ինծի այսօր, Թէ՞ր գացին իմ կորսուած երազներս Եւ պատանի երջանկութիւններուս խանդոտ օրերը։

Լռե՛ց փոքրիկ եկեղեցին և զգացինք թէ միս մինակ ենք հիմա մեր յոյսերուն և մեր անյայտացած երազներու կարօտով պատող միշտ գալիք արշալոյսներու կարմիր փրկութիւններու առջև ծնրադիր։ Կը փակենք ցաւոտ խօսակցութիւնները։

Մեր քոյրերուն և եղբայրներուն մէջէն ենք։ Պէտք է ուրախ և զուարթ ըլլանք։

Ոմանք իրենց կեանքի զառնութեան կրակը կը մարէին։ Ուրիշներու չէր ներչն ժպիտի զեփիւռի նման կուգար ու կ'անցնէր։ Տեւանք նաև գրաւող հոգիներ, սրտեր ու աչքեր որոնք չարաչար կ'սպասեն վաղուան արշալոյսին։

Հրճուանքով տեսանք թէ սարինեան տառապանքը, զրկանք ու չարչարանքը, անզօր եղած են իրենց մէջ միացնելու յոյսին ու ուսումին քանկութիւնը։ Վերջալոյսները թախծութեան, հին սէրերու, կարօտներու և կորսուած երազներու անդրադարձ յիշատակումի հազուագիւտ ազդիւրներ են։

Իրենց լռութեան և առապանքին մէջ գեղանի և հմայիչ էին մեր եղբայրներն ու քոյրերը։

Մեռնող վշտերու մէջէն անոնք կը նկրտէին չուիղ մը բռնել և ապրեցնել իրենց և մեր սառած երազները։

Անոնք գրեթէ բոլորն ալ իրենց կրակծալի պատմութիւնն ունին։

Լսե՛նք մէկ քանին կէդանի վկաներ ըլլալ սահմանուած առապակոծ ժողովուրդի մը գարուն կեանքերը։

—«Այնպես կը սեպեմ թէ ճահճակ ծնողացս հետ ալ տարիներ առաջ ճահճակուեցայ»։

Գարնան վարդի պէս բացուած, երիտասարդ մըն է ցեղին արիւնառ պատմութենէն էջ մը արտասանողը։

Տեսանք Հայ վարժապետը և յիշեցինք թէ ան՝ ճագի պես է, ուրիշներ կը լուսաւորէ իր սպառումներ։ Տխո՛ր տեսարան Հայ ուսուցչին վիճակն էր որ կը պատկերանար մեր առջև։ Աչխարհ լքած գինքը, տառապանքը ցմրուր քամած, սակայն այսօր կրկին ինքն է անվհատ և միս ափփարերը իր բախտակիցներուն։

Աչխարհը և կեանքը անտանելի գըժոխք մը երեցաւ մեզ համար։ Երկու պատանեկութիւններ դէմ դիմաց եկած կրմրտնենք թէ հուն՝ քը՝ ցողի, ժարդն ալ արցունքի պէտք ունի ապրելու և զգալու համար։

Մեր եղբայրներուն և քոյրերուն յատկացուած բաժինները գատ գատ կ'սլացեինք։

Շիտա՞կ է արդեօք թէ թիթեռնիկը թռչող ծաղիկ մըն է և ծաղիկը հատատուած թիթեռնիկ մը։

Ապրի՛ք, չա՛տ ապրիք, քոյրե՛ր ու եղբայրնե՛ր, տեսանք թէ ինչպէ՞ս ձեր մատաղատի սրտերուն վրայ ճչղող վիշտ, թախիծը և անձկութիւնը ձեր մէջ կը բաժնէք և ապրելու խոր հաւատքը կը պահէք։ Ցեղին առապանքը և ծով արիւնը մեր ափքին առջևն է։ Որբերու և որբուհիներու խաչելութեան պատկերը կրկին մեզ խորհուրդներու մէջ կը խորասուզէ։ Հայու Աստուա՛ծ, ինչո՞ւ կորուի կեանքի թելը մեր եղբայրներուն ու քոյրերուն այսքան ողբերգական, ա՛յսքան անսպասելիօրէն օտար հորիզոններու տակ, հեռու ընտանեկան յարկէն...։ Վառէ՛ Աստուած վառէ չիմչնելու, քայքայուելու մօտեցած մեր հարպանեներուն հոգիները։ Տէ՛ր, լսէ նաև չորս ծանր հիւանդներու օրհասական հոնդիւնը, մարելու, չիմչնելու մօտեցած իրենց վերջին հառաչանքի որբուկ չլուկը, որոնք թերևս կարօտը կը քաշեն մէկի մը՝ որուն կարողանային գոնէ երկու խօսք, երկու բառ կտակել իրենց սիրելիներուն։

Տէ՛ր գթա՛ մեր ծաղիկ կեանքերուն, և գիտցիր թէ՝ նոյն իսկ յուիսնականքներն կարող չէ հանդարտեցնել անոնց խռոված բովանդակ էութիւնը։

Տէ՛ր նոր հրաշքներու կ'սպասենք Տէ՛ր տես թէ 42 Հայեր և նոյնքան ևս օտարներ, այսօր միայն Հայմնայի և ուրիշներ Մարլիէկնի և այլ հիւանդանոցներու մէջ, մահուան հետ կռիւ կը մղեն և իրենց ոչխերը քեզ են յանձնած և գիտութիւն կը խնդրեն։ Խոստովանինք և հաւատանք թէ ցեղին ուժեղ ձայնը անհանգիստ րլալ և տարաւ մեզ հոն և մենք հեգնել ատելութեան ժամը մեր եղբայրներուն ու քոյրերուն։

Մեր խոչուած ցեղին օրհնութիւն տուինք իրենց։ Հայկական փոքրիկ անթզուած օճախ մըն է, որ գրեթէ բոլորն ալ պատելի Հայ լեզուն կը խօսին և մեր գիտութեան քոյր հիւանդապահուհիներն ալ կը գուրգուրան մեր լեզուին վրայ։

Տառապողները առապողներու մէջ, ինչ լաւ է առապողներու մասին գրութիւնը սիրել։ Անոնց անհանգիստ սիրտ թեանը մէջ անհունութիւնը պիտի հրակայենք մեզ, անհունութիւնը էրին անհունութիւնը գազափրին, անհունութիւնը առապանքին։ Ո՛վ իմ հոգիս կ'զգամ թէ քու տանջանքներովդ որոնք ոչ ոքին հասկնալի չեղան, ու քու պատրանքներուդ ցաւովը մորթիրոսացար դուն։

Տառապող վարժապետին և իրեն ընկերացող քանի մը տարրախտներու նայուածքները մեզի ընկերացած և իրենց հոգին մեզ եղբայրացած հրաժեշտ կուտանք բոլորին։ Ջեռուան քամին սուլելով կ'ուլէր ճամբան եզրող ծառերուն թափած տերևները ու կը տանէր, կը թողուր բախտի յորձանքներուն...։ Մեր քոյրերուն և եղբայրներուն ձայնը գողցես կ'ընդերանայ մեզի և լեռներուն վրայ և նոյն արձագանգը կուգայ հեռացողներ մի՛ լքէք մի՛ մոռնաք մեզ։

Գ. Գ. ԳՈՒՏՈՒԼԵԱՆ

ՀԱՅԵՐԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ԵՐԵՒԵԼԻ ՀԱՅ ՄԸ

Լուրջ դէմքով, համակրելի երևոյթով, միջահասակ պատկառելի անձնաւորութիւն մըն էր բժիշկ Ծովհաննէս վարդապետ։ Գիտեր վարուիլ ամէն դասակարգի մարդոց հետ բոլ պաշտաման ու ասոնցմէ իր է՛ն սիրածր աչակերտութիւնն էր։ Միշտ օրամիտ խօսքերով և ասացուածքներով այնքան կը զուարճ ցնէր աչակերտները որոնք կը փափաքէին որ անիկա տար իրենց բոյր դասերը։ Ջինք կը սիրէին հոր մը պէս, և մասամբ իրենց յարգանքը սնոր հանդէպ աւելի չատ էր քան իրենց հօր։

Անգամ մը դիպաշնութեան պահուն տեսնելով որ ուսուցիչը բացակայ է, աչակերտները առիթէն կ'օգտուին ու կը սկսին ցած ձայնով երգել։ Բժիշկը գողտրագողի ներս կը սպրդի առանց իրենց գիտակցութեան՝ երգեցողութիւնը կ'ունկնդրէ։ Երբ երգը կը վերջանայ, և տղաքը կը սթափին, կը գարմանան ուսուցիչը իրենց քով գտնելով։ Բժիշկը, բարի ժպտա մը չրթներուն, ձեռքերը չոյելով այսպէս կ'ըսէ «տղա՛ք նախ և առաջ հոս յարմար տեղ մը չէ երգելու, երկրորդ՝ ձայներնիդ երգել գատ որևէ բանի կը ծառայէ։ Անդուլ կրնաք երևակայել ազդոյց խնգութը։

Բժիշկը կը բնակէր հրեաներու թաղին մօտ համեստ տան մը մէջ, հակառակ անոր որ կրնար պալատներու մէջ ապրիլ եթէ փոփաքէր։ Ի ծնէ բարի, օգնել սիրող մէկը րլլալուն, ուրիշներու չարքին, հրեաներ ևս մեծ մասամբ կ'օգտուէին իր գիտութենէն։ Բայց կծծիութեամբ մկրտուած խրայելի որդիքը յաճախ զինք կը նեղէին։

Անգամ մը երեք հրեաներ կը ներկայանան իրեն, կ'աղերսեն, կը պատճառին որ մօտաւոր գիւղ մը երթայ իրենց մէկ հիւանդը քննելու, և ապրել գրեթէ ձրի, առանց նկատի առնելու ճամբու ծախսը և ժամանակի կորուստը։ Բժիշկը լրջօրէն կը բացատրէ որ չի կրնար, թէ գրաված է և այդքան ժամանակ չունի տրամադրելու։ Բայց հրեաները խորհելով թէ ան կանգնած վրայ առնուելի կը նմանի, կը պնդեն որ ընդունի իրենց առաջարկը։ Վերջապէս բժիշկը կը զգուի և արդէն իսկ անցեալի մէջ ուշեցած իր դառն փորձառութենէն, կը ստիպուի հեռանալ կէս վիրաւորական, կէս կշտամղող ոտանաւորը պարագային խմբանած յօրինել և ըսել.

Խրայելի որդիք—Աստուծոյ զաւակներ ընտրեալ,
Ամբողջիդ ալ սառակներ էք։
Ձեմ ուզեր ձեզ հետ գործ ունենալ։
Հեռացէ՛ք, հեռացէ՛ք, հեռացէ՛ք...։

Այս ոտանաւորը որ տարաբնեն բռնագրին մէջ աւելի մեզմէ եւ զուարճալի, իսրայելի օրդիներուն կ'դժէ չատ կը գինասուսի և անկէ վերջ բնաւ չեն յանգգնիր անվայել խաբերայութիւններով իր բարեացակամութիւնը չարչարել։

Շատ սրամիտ խօսող մըն էր։ Այս կարգի օրինակ մը յիշենք։ Օր. Ա. Նիքսըն, այն ատեն դեռ փոքրիկ աղջնակ մը, չատ կը սիրէր նամակագրութիւններ հաւաքել։ Մօտիկ գրացի և ընտանեկան բարեկամներ բլլալով, ինչպէս միշտ, անգամ մըն ալ օրիորդը կը հարցնէ բժիշկին թէ իրեն նամակագրութիւններ կընա՞յ տալ։ Մեր բժիշկը այսպէս կը պատասխանէ զաղջիկս չե՞ս գիտեր թէ նամակագրութիւններ հաւաքելը մեղք է, անիկա հաւաքողները գողեր, զգակներ, են—ինձի պէս։ Օրիորդը չատ ուշ կը հասկնայ այս խօսքերուն իմաստը։

Իր բարի ջմարդու համբաւը եթէ ո՛չ տիեզերահռչակ գոնէ Սիւրիոյ մէջ չատերուն ծանօթ էր։ Օգնել անկարին, բարիք բաչխել ձրի, այս եղած է իր բրնաբանը այնքան արիներու ընթացքին որ ծառայած է այս երկրին։ Անձնական պատճառներով բժշկութիւն ուսուցանելու պաշտօնէն հրաժարելէ յետոյ, կը հրաժարի նաև քարողչութենէն և բոլորովին կը նուիրուի հանրութեան առողջապահական վիճակը բարելաւելու։ Եւ այս ժրջան աչխատանքը կը տևէ քսան ձիզ տարիներ։ Նիւթապէս բժշկական ծախսերը հոգալու անկարող եղողները ա՛յսչէն ձրի կը դարմանէր, այլ նոյն իսկ դրամ կուտար անոնց։ Այսպիսի պարագաներ չատ պատահած են. յիշենք լոկ երկու հատ։

Անգամ մը ժարգ մը կը ներկայանայ իրեն և կը խնդրէ որ երկար ժամանակ ի վեր տառապող կնոջ հիւանդութիւնը քննէ։ Սիրով կ'սլացեալ սոյն ընտանիքը և ժանրակրկիտ քննութենէ մը յետոյ կ'ըսէ թէ հիւանդը չուտով կ'ապաքինի եթէ երբեք ինք գոնէ ամիս մը չարունակ, օրը մէկ անգամ սլացեալ և պէտք եղած խնամքը և թելադրութիւնները տայ։ Իրաքանչիւր սլացելութիւն մէկեմ մը։ Մարդը կը հաժակերպի և չարաթ մը բժիշկը կանոնաւոր կերպով կ'սլացեալ օրական մէկեմ մը առնելով։ Քիչ յետոյ ժարդը կը խնդրէ որ եթէ կարելի է չարաթը երեք անգամ սլացելէ։ Երբ բժիշկը կը հարցնէ պատճառը, ժարդը համեստ կերպով կը բացատրէ թէ ինք քարակուտ մըն է, մէկ կ'առնէ երկու օր մէկեմ մը, և թէ չի կրնար օր մէկեմ մը վճարել։ Այս որ կ'իմանայ բժիշկը անմիջապէս ժարդուն կը վերադարձնէ իր բոլոր դանձուժը եւ ձրի հիւանդը կը խնամէ մինչև ապաքինումը։

Ուրիշ անգամ մըն ալ երիտասարդ մը կը ներկայանայ քննութեան համար։ Երբ բժիշկը կը հասկնայ որ թոքախտ կը տառապի կը թելադրէ որ օդափոխութեան երթայ։ Տղուն պարագաները կը բացատրեն իրենց նիւթական անկարողութիւնը այսպիսի ձեռնարկի մը համար։ Բժիշկը կը գլուխ իր ծախսով տղան խնամելու գոյն Լիբանանի մէջ օգտուն վայր մը գրկելով։

Բժիշկ Ծովհաննէս Վարդապետ ուրիշին օգնելու, ծառայելու համար սահմանուած էր։ Կեղծաւորութիւն, խաբերայութիւն և նիւթապաշտութիւն բառերը իրեն համար անգոյ էին։ Երբ տեսնէր թէ հիւանդին վիճակը յուսահատական է չէր վարաներ առ բարեկամաբար յայտնելու անոր։ Ասոր համար յաճախ չատերը կը վշտացնէր, բայց ինք ճշմարտութիւնը խօսիլ աւելի կը նախընտրէր։

ՍԻՄԱԿ ՎԱՐԺԱԳՆՏԵԱՆ

(3) (Շար.)

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍ

Էօրէֆիլէի Հայաւոհց թաղի

Տեղի պիտի ունենայ 22 Յունուար 1933 կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2ին, Նորաւոհի Մասուրին մէջ, նախագահութեամբ Գ. Գասպար Իբէկեանի։

Կր բանախօսեն Տիար Գ. Գուսուլեան եւ Տօքթ. Սայիլեան։

Պիտի ըլլան մանկական պարեր, տարաձայնութիւններ, խմբերգներ, առանձնութիւններ եւ այլն։

Հայաւոհցի
ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Կարդացէք և Տարածեցէք
«ԱԶԴԱԿ»Ը

ՀԱԶԱՐ ՀԱՅԵՐ ԿԸ ՄԵԿՆԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Այս խորագրով Պուէկոգիի Տօր Թէր Թը կը գրէ.—

«Այս առաւօտ, Էլեհիհօս չգհենաւով պիտի մեկնի առաջին կարաւանը Հայերուն, որոնք 292 ընտանիք, 987 հոգի են։

Շոգենաւը երէկ գիշեր հոս հասաւ։ Անով կը ճամբորդեն ուրիշ 300 Հայեր ալ։ Այս առթիւ, Պուէկոզ եկած են Տօքթ. Իմարէեզքի և Ազգերու Դաչնակցութեան ներկայացուցիչը Գր. Սարաֆիմով։

Մեկնողներուն աւտօնուած է իրենց հետ տանիլ 10 վագոն առարկ չինութեան նիւթ, 1000 քիլօ սիկարէթ, որովհետև Հայաստանի մէջ չինութեանց նիւթերու մեծ պահանջ կը զգացուի։

Երէկ, մեկնողները չնորհակալութեան հեռագիր զրկեցին վարչապետին և Սոպրանիէի նախագահին, այն սիրալիր ընդունելութեան համար զոր անոնք զըտած են Պուկարիոյ մէջ տարիներէ ի վեր և ուր անոնք իրենք զիրենք զգացած են այնպէս ինչպէս իրենց հայրենիքին մէջ։

Մեկնողներէն չատեր աղքատներ են, բայց անոնց մէջ կան նաեւ մեծատուրուսաներ (?) որոնք հոս ամսական հազարաւոր լեվաներ կը չահէին, բայց իրենց երկրի սէրը զիրենք ժզած է թողելու Պուկրիան։

Մեկնողները պիտի երթան Գաթուզ, ուրկէ պիտի ղրկուին Սրևան, իսկ անկէ զանազան վայրեր։ Սովիէթ իշխանութիւնները անոնց ապահոված են բնակարաններ և մշակելու հող։ Մինչև հիմա Պուկարիոյ մէջ արձանագրուած են 55,000(?) հոգի, մեկնելու համար։ Մեկնողներէն լուր առնելէ վերջ, միւսներն ալ պիտի մեկնին։ Անոնց մեկնուժին համար 600,000 լեվա ծախք եղած է։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Փետր. 12ին, կիրակի, առաւօտեան ժամը 10 30ին Կռան Թէաթրի մէջ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳ

Հայ Ճեմարանի 60 հոգինոց երկսեռ խմբի կողմէ
Ղեկավարութեամբ երաժշտագէտ՝ Հ. ՊԼԻՊԼԻԵԱՆԻ
Ներառնուած ծրագիր։ Նոր երգեր՝ ծանօթ հայ երգահաններու գործերէն
Մաճառական յայտագիրն առանձին
ԳՆՈՒԹ. Բազկաթոռ 40 Ս. Դ., Միջնայարկ 25 Ս. Դ., Վերնայարկ 15 Ս. Դ.

ԵՐԵԿՈՅԹ — ՍԻՆԷՄԱ

Կազմակերպուած Զ. Ո. Մ. Ի Շրջանային Վարչութեան կողմէ,
Տեղի կ'ունենայ 21 Յունուար Շաբաթ երեկոյեան ժամը 8,30ին Հայ Աւետարանական Ժողովարանին մէջ։
Ուր ներկայացուի Ֆրանսայի օդային Զ. Ո. Մ. Ի, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի, Ֆէդերացիոն Շրջանի կեանքէն գրուածներ եւ Շիրիմը Զօր. Անդրանիկին։
Նոյնպես Նափօլէոնի կեանքը, իր տեսակին մէջ յաւերժացած Ֆիլմը, ուր կը տեսնուի իր մանկութիւնը, Ֆրանսական յեղափոխութիւնը եւ պատերազմները։
Այս Ֆիլմի երկու կարեւոր դերերը կը խաղան տարածուած Հայ Դերասաններ ՇԱՀԱՒԱՐՈՒՆԻ և ՄԱՒՐՈՒՏԵԱՆ։
Նաեւ գեղարուեստական նոր բաժին։
Մուտքը՝ 15 Ս. Դ.
Ուսանողներու եւ Մարգիկներու մասնաւոր գեղչ։

ՎԻՃԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Ցառաջիկայ Կիրակի Յունուար 22ին կէսօրէ առաջ ժամը 10ին «Ժողովրդային Տունը» տեղի պիտի ունենայ վիճաբանական դասախօսութիւն, խիստ հետաքրքիր նիւթի մը շուրջ՝ «փոխադարձ օգնութիւն»։ պիտի խօսի ընկեր Դ. Իփէկեան։
Ձոխ նուագ մեներգ, արտասանութիւն։
Դասախօսութենէ վերջ, հաստատութիւնը ազատ է հարցումներ ընելու։
կէսօրէ վերջ «Բաժակ մը Թէյ», պիտի նուագէ իտալացի դաշնակահար **M. Voltaire** ընկերակցութեամբ Պրն. Հրայր Ապէլի։
Մուտքը ազատ է ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ. Կ. Մ. ՊԱՂՋԷՃԵԱՆ

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱ

Պատիւ ունի յայտարարելու իր յարգոյ յաճախորդներուն որ իր դարմանատունը փոխադրած է Ժօրժ Փիֆօ փողոց Քլէման Տանայի օճախին մէջ։ (Ոսկի Մկրտչ դեղատնայ վրայի յարկը)։
Նոր դարմանատունը օժտուած է հիւթերապուժական եւ գիտական նորագոյն գործիքներով։
Հիւանդ կրնգուքի՝ ԲՇ., ԴՇ., ԵՇ. եւ ուրբաթ օրերը,
ժամը 8—12 (կ.Ա.) 2—6 (կ.Վ.)
եւ մասնաւոր ժամադրութեամբ։

ՏՕՔԹ. Ս. Մ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԻՆ

Իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած բլլալով Փարիզի մանկանց յատուկ հիւանդանոցներու մէջ, իր դարմանատունը հաստատած է՝ ԺՕՐԺ ԲԻՒՓՕ փողոց Թիւ 61 (Պաս - Իտէալ մօտ, Նաճարակառի գծին վրայ ոսկի Մկրտչ դեղատնայ վրայի յարկը)։
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ.— Բացի կիրակիէ, կէսօրէ առաջ, ժամը 9—12
» վերջ, » 3— 6
Հիւանդասրի կէսօրէ յետոյ ձրի՝ ապրուստներու համար։

ՄԻՏՔԸ ՎՏԱՆԳԻ ՏԱԿ

Թարգմ. Օ. Ա.ՍՍ.ՏՈՒՒՐ JULIEN BENDA

Ջանի մը չաբաթ առաջ, ինչպէս այսօր, կը յայտարարէի թէ եթէ համաչխարհային ազգնապը խորտակէր մտաւորականութիւնը, յանցանքը պիտի բլլար մտաւորականներուն, որ կը տարուին քաղաքական հարցերով, լքելով չահադիտական ապրումները։ Այս խնդիրը յուզեր է մեր ընկերութեան կարգ մը անդամները։

Ինչպէ՞ս մտաւոր կեանքի անձնաւորը բլլալ, երբ ամեն ինչ խնդրական է, երբ անստոյգ է վաղուայ ապահովութիւնը. կը պոռչան.

Ես անոնց պիտի պատասխանեմ Բրնանին հետ, թէ աչխարհի սկիզբէն ամեն ինչ խնդրական է, և մեծ ուղեղները, որ հասցուցած են մեզի արդի վիճակին, խորչէին իրենց պէս քարայրի դարաշրջանը պիտի ապրէին։ Ես իրենց ներկաեալ կուտամ թէ կը վայելեն աւելի ապահովութիւն քան Montaigne, որ ամեն առաւօտ կը մտածէր եր առնը կրեալիք թալանէ մը կամ հրդեհէ, կաթոլիկ կամ կալվան հրամակներէ։

Բայց յամենայնդէպս կարեմ արտարեց մտքի գործեր։ Երբ պատանեկիներու կ'սլացարեն ներկայ կեանքի քաղաքականութեամբ զբաղուելու անհրաժեչտութիւնը, կը խառնուինք թէ լաւագոյն պատրուակն է մտանելէ հրաժարիլը։ Եւ որովհետև այս պատրուակը հեռչհեռ իրենց զբաղումներուն տակ կ'մարսպնդուի, հարց կուտամ թէ այս ընթացքով համաչխարհային ազգնապը պիտի չըպանէ՞ միտքը։

Մենք հարկադրուած ենք, կը յարեն, զբաղուելու քաղաքական ազգնապով քանի որ կրնայ ազդել մեր գոյութեան իսկ... կամ ոչ գոյութեան։ Այդ հակազդերը, կը պատասխանեմ ի՛նքս, չէք կրնար արգիլեր... եթէ ատնս քիչէն ցցուած կղմինդը փողոցին մէջ պիտի օր մը իյնայ գլխուս, ես պատիւը պիտի չընեմ երբեք իրմով մտատանջուելու։ Կը չարունակեմ կարդալ ու խորհրդածել, բայց դուք կը մխաէք։

Ականջ դրէք Բրնանի այս բառերուն, որ պէտք էր մեր ընկերութեան սկզբունք դառնային։

—Ի՞նչ կարեւորութիւն ունի վաղուայ ապահովութիւնը կամ անատգութիւնը, ի՞նչ կարեւորութիւն ունի թէ ապագան մեզի կամ ոչ։ Ճշմարտութիւնը նուա՛զ անհաժարոյր է կամ Աստուած նուա՛զ մեծ։

***

Ուրիշներ կը գրեն ինծի։ «Մտածումի ի՞նչ ապրում կ'սլազէք որ ունենայի մեր կեանքի նիւթական անձկութիւնները, օրական հացի լկանքով։»

Արդարև չես մխաեր երբեք այս իրաւունքին ուժը, Բայց չեն կրնար արգարանալ երբ խորհին թէ երբ Սէզար Ֆրանց կը յօրինէր Psyché et Redemption, բանաստատուած էր, ապրելու համար, դաչնակի դասեր տալ արգահատելի գինով։ Վակներ երբ կը գրէր Tannhauser, հարկադրուած էր Normaի օրնգափղի մասը կազմել։ Պարագան նոյնն է Պալզագին, Պօլէրին, Վէրլէնին և դեռ բազմաթիւ ուրիշներու որոնք յայորդած են բռնազբօսուած հանճարի ուղին մէջ։

Եւ այս առթիւ ճիշդ պիտի բլլար վերակոչելու ատենադավէպ մը հին եւրոպայիները, որ իր արքաներով ու mécénatով, կը հոգար մչատպէս իր արուեստագէտներուն նիւթական կարիքները։ Հին Եւրոպան ոչնչով չէ արգիլած պէքովէնն ու Շիլլերը գրեթէ սովամահ բլլալէ։ Ուստի հարկադրուեցաւ բոլոր արհեստները գործադրելու։ Տէքարթ իր ճառը հրատարակած է դրամի պակասէն դրդուած։ Էրազմ 15 տարի ատտպած է Իտալիան այցելելու գումար ձեռք ձգելուն։

Նոյնիսկ կարելի է անդրագառնալ, թէ արդի կառավարութիւնները երբեմն նուազ վճռանձն են քան հին լաւագոյնները։

Երբ Անթօլ Ֆրանս ձերակոյտի գրադարանապետ նշանակուեցաւ, ծերակուտական մը օրին սէկը գիրք մը պահանջեց իրմէ։ Մեծ գրողը յարգալից ձեւով յայտնեց իրեն թէ, բեռը որ իրեն սահմանուած էր ծանր սպասարկութիւն մը չըլլար, պիտի միանդամընդմիչտ բուռն կերպով, այլ բեռը իրեն արուեցաւ։

Լաֆոնթէն չատ գոհունակ չէր գաներ Փօլպէռը երբ կը զանար անատի և ջուրերու հսկումի պաշտօնը։

Շահեկան է գիտնալ թէ յիշուած հեղինակները մեծամասամբ ժուռի էին և ընտանիք մը կերակրելու հոգը չունէին։ Երեւութապէս սա պատճառ մըն է որով իրենք նպատաւորուած էին գրելու հակառակ նիւթական անձկութեան։

Ամեն ոք պիտի համաձայնի թէ մեծամասնութիւնը այնոնց որոնք գուժարներ կը փնտռեն, որը ձեռք ձգելը վսեմ մտաւորականութեան անձեռնտու է, կը մատաձնուին ալ անձնական կարիքներու, այլ անակն պահանջներու համար։

Վատահ եմ թէ եթէ Սրինօզ ունենար կին մը ու զաւակներ պիտի չմերժեր ատպեներու առաջարկած չահաբեր թիմը գիտակցելով հանգերձ մտքի կրելիք խաթարուժին։ Կը կարեմ վատահօրէն, թէ այդ բեմը հմայիչ էր ու իր կինը հաչտ չէր երբեք զոհուելու հպարտանքի այդ գոհունակութենէն։

Կը ճանչնամ չատեր որոնք կը հաժակերպին ակադեմական չբլլալ, բայց կը ճանչնամ քիչերը, որոնց կիները չըչարչրկեն զայն դառնալու համար... տեսլեցուցէք ընտանիքի հոր մը գործած անխուսափելի ազդեցութիւնը մեր դաստուրթիւններուն վրայ։

Միշտ խորհած եմ թէ եթէ նոր փիլիսոփաներուն ժամանակնութիւնը, գործունէութեան և զգացուժի արժէքները կը գերադասեն մտաւորականութեան «Pragmatistes—արդիւնապաչտներն են։

(1) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Ճափոնի պիտի հեռանա՞յ Ազգ. Ընկերութենէն

Մինչ ֆրանսական մամուլը վերապահ ընթացք մը ցոյց կուտայ՝ Ջին—Ճափոնական վէճին կարգադրութեան համար Ազգաժողովի թափած ճիգերու մասին, ֆրանս. կիսապաշտօն հեռագիր մը կը տեղեկացնէ թէ Ազգաժողովի համաքերութիւնը հատած է այլևս, և 19 երու ժողովին մէջ Անգլիոյ արտաքին գործոց պետական քարտուղարը՝ Սըր Ճօն Սիմօն և ֆրանս. պատուիրակ՝ պ. Մասիկլի բողոքեցին Ճափոնի «ընդլայնումի թաքթիքային դէմ։

Սըր Ճօն Սիմօն նոյնիսկ սպառնաց Ազգերու Ընկերութեան Դաշնակցութեան 15րդ յօդուածի 4 հատուածը ի գործ դնել, այսինքն հրամայական թեւադրութիւններ ընել առանց երկու կողմերուն կարծիքը առնելու։

«Մաթէն» թերթը կը կարծէ թէ՝ Ազգաժողովին ձեռք առած խիստ միջոցները, հաւանաբար պատճառ պիտի ըլլան որ Ճափոն Ազգերու Ընկերութենէն հեռանայ։

Հիթլէր իր զէնքերը կը մարէ
եւ կը խոհրդակցի Հուկենպէրկի եւ Շթրասէրի հետ

Գերմանիոյ մէջ կացութիւնը աննախատեսելիօրէն յեղաշրջուեցաւ։ Մինչ վերջին ընդհանուր րնտրութեան արդիւնքէն Հիթլէրի կուսակցութեան յաջողութիւնը կ'եզրակացուէր Լիփփի վերջին ընտրութիւնները եկան ապացուցանել թէ սխալ է այդ կարծիքը։

Գերլին երկու նոր տեսակցութիւններ ևս ունեցան քաղաքական կացութեան խորհրդաւորութեան վրայ։ Առաջինը տեղի ունեցաւ Հիթլէրի եւ կէօրկ Շթրասէրի միջև։ Երկրորդը Հիթլէրի և Գերմ. Ազգայնականներու պետ Հուկենպէրկի միջև։ Վէճերու թիւները բնականաբար քաղաքական կացութեան չորք եղած են։ Ինչ որ գաղտնի կը պահուի այս խորհրդակցութեանց արդիւնքը։

Ռուս-Ճափոնական յարաբերութիւնները
Խորհրդային Միութիւնը կը կրկնէ իր ոչ-յարձակողական առաջարկը

Մոսկուա.— Իր Փոքրօյի ներկայացուցիչին միջոցաւ, Ռուսիոր Ճին Խ. Միութիւնը կրկնեց ասիկ առաջարկողական առիթ մը։

Տանուցագիրը կը ցուցի ռուսիոյ առաջարկին նկատմամբ Ճափոնի ցոյց արուած բացասական ընթացքին վրայ, և կ'աւելցնէ թէ այսպիսի դաշնագրութիւն մը նպատակ ունի բոլոր վիճելի հարցերը խաղաղութիւն լուծելու։

Տանուցագիրը գոհունակութիւն կը յայտնէ ռուսական սահմանները յարգելու համար Ճափոնի ուսած հաւատիացումի ժամին և վերջապէս համամտութիւն կը յայտնէ սահմանային վէճերը ոռուս, ճափոն եւ մանչու ներկայացուցիչներուն կողմէ լուծելու ճափոնական առաջարկը։

Սպանիոյ անցուդարձերը

Մատրիտ.— Վալանսի մէջ ոսոիկանութիւնը ուրիշ մի թրանաց մը կխուզարկելով 66 ոռւսերեր գրաւեց։ Հինգ հոգի ձերբակալուեցան։

40 Միապետականներ պիտի դատուին

Մատրիտ.— Ներքին գործոց նախարարութիւնը կը յայտնէ թէ՝ Սեպտեմբերի ըմբոստութեան մէջ մեզսակից 40 միապետականներ, որոնք Ապրիլէ ի աքսորուած էին, Սպանիա բերուելով պիտի դատուին։ Ասոնք Ալֆոնսոյի կողմէ ներում շնորհուելով ազատ արձակուած էին։ Ասոնց մէջ կը գտնուին 29 աքսորեալներ Ափրիկէի Փորթուկալ անցած են։

Քաղաքապետի մը պատժօնական կարգադրութիւնը

Բատտիքա.— Քաղաս Վիլժասի արհեստական ըմբոստութեան մասնակցող 11 ծառայողներու, որոնք լեռները ապաստանած էին, ծնողական իրաւունքները Քաղաս Վիլժասի քաղաքապետը պատժօնական եղաւ։

Նախկին կայսրը հիւանդ

Ամսթէրտամ.— Տօրնէ ստացուած տեղեկութեանց համեմատ, Վիլհէլմ Բ. նախկին կայսրը, որ ամսոյս 27ին իր 74րդ ծննդեան տարեդարձը պիտի տօնէ, դարձեալ հիւանդ է, եւ ըստ բժիշկներու թելադրութեան, պէտք չէ որ հանդիպի սենեակէն։

Գործազուրկներու թիւը Իտալիոյ մէջ

Հռոմ.— Ըստ վերջին պաշտօնական վիճակագրութիւններու անգործներու թիւը մէկ միլիոն 130 հազարի հասած է Իտալիոյ մէջ։

Պարսկական նոր ընտրութիւնները

Թէհրան.— Խորհրդարանը լուծուելով անմիջապէս նոր ընտրութիւններ տեղի ունեցան։ Մեծամասամբ հին երեսփոխանները վերընտրուած են. առաջին նիստը պիտի գումարուի մարտ 15ին։

«Աթլանթիք»ի զոհերուն յուղարկաւորութիւնը

Շերպուր.— Քահանայական եւ քաղաքական իշխանութեանց ներկայութեամբ երէկ ժամը 10ին տեղի ունեցաւ «Աթլանթիք»ի զոհերուն յուղարկաւորութիւնը։

Երկու պետեր վտարուեցան
ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵՆԷՆ
Ռիւոճն ալ ազդարարութիւն ստացաւ

Մոսկուա.— Ռուս համայնավար կուսակցութեան ընդհ. ժողովը վաւերացուց 1933ի պլուտճէն եւ երկրորդ հնգամեայ շինարարութեան ծրագիրը։ Նոր ծրագրին համաձայն՝ ճարտարարուեստին մէջ հարիւրին 16 աւելի արտադրութիւն պիտի ըլլայ։

Ժողովը վաւերացուց Փոլիթ Պիւրօյի (Քաղաքական դիւանին) մէկ որոշումը, որով Թալամաշօճ եւ Սմիրով կը վտարուին համայնավար կուսակցութենէն. Իսկ նախորդ վարչապետ Ռիքօվի, Թոմսքիի եւ Շիմտէի ազդարարուեցաւ այլեւս կապ չպահել այն անձերուն հետ, ապա թէ ոչ իրենք ալ պիտի վտարուին։

Որոշուեցաւ նաեւ 1933ի ընթացքին մաքրագործել համայնավար կուսակցութիւնը։

Հինգ միլիոնի գեղծարարները

Փարիզ.— Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց սեղանաւորի գործակալ մը Փայիէ. եւ Օսթալիի անունով դրամատէր մը։ Առաջինը իր գործատիրոջ արժեթուղթերը թողացուցած եւ երկրորդին յանձնած է, անոր սակարանական գործառնութիւնները գլուխ հանելու համար։ Այս կերպով հինգ միլիոն ֆրանքի գեղծում մը գործուած է։

Ամերիկա խոստացած էր վերաբաձել պարտքերու խնդիրը

Ձանի մը օրէ ի վեր այս վէճն է որ կը շարունակուի Ամերիկայի և Ֆրանսայի մէջ։ Ամերիկ, ծերակոյտի արտաքին յանձնաժողովին նախագահը, Պոռահամ, ակէ առաջ յայտարարեց թէ Հուվըր 1931ին Ֆրանսայի վարչապետ Լաւալ վրայ խոստացաւ կարգադրել պարտքերու խնդիրը, եթէ Ֆրանսան ալ իր կարգին կարգադրէ գերման հատուցումներու խնդիրը։ Այս խոստումին վրայ էր որ եւրոպական պետութիւնները Լոզանի մէջ հաւանեցան 37 միլիառէն երեք միլիառի իջեցնել Գերմանիոյ պարտքը։

Ասոր վրայ, արտաքին նախարարը և ելժառկալ նախարարները Մերակոյին մէջ յայտարարեցին թէ Հուվըր երբեք այդ տեսակ խոստում մը ուսած չէ և հետեւաբար հիմա չի կրնար մեղադրուիլ մը ուսած չէ և հետեւաբար հիմա չի կրնար մեղադրուիլ իրմէ իր խօսքը չկարգադրելուն համար։

Ֆրանսա. խորհուրդն ալ իրենց կարգին կ'ըսեն թէ Հուվըր այդ տեսակ խոստում մը երբեւ չուներ, ինչպէս այդ ցոյց կուտայ նաև անոնց տեսակցութեան ժամին հրատարակուած պաշտօնական զեկոյցը։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԹԱՆՏԱՐՏ ՕՅԼԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ
ԹԻՒՐԻՄԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿՐ. ՀԱՐԲՈՒԻՆ
ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՒԱՍՏԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻՆ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ.
ԴՈՐՁԱԶՐԿՈՒՈՂ ՀԱՅԵՐԸ ԵՏ ՊԻՏԻ ԱՌՆԵՆ ՄՕՏ ԱՑՏՆԷՆ

Վերջին պահուն, բերքը մամուլին յանձնելու միջոցին, օտա խուսափ եւ պատճառական հաստատութեան մը կողմէ հեռեւեալ հաւաստիացումները ու բացատրութիւնները տրուեցան մեր թերթի խմբագրութեան, «Սթանտարտ Օյլ» Ընկերութեան Պհյրութի Վարչութեան կողմէ հղած կարգադրութեանց մասին.—

«Վերջին քանի մը օրուան ընթացքին գործէ հանուած հայ ասխատաւորներու թիւը 30է, որոնց բոլորն ալ կ'ասխատին թիթեղներու պատրաստութեան յատկացուած գործարաններու մէջ։ Նկատի ունենալով որ թիթեղներու պատրաստ մթերքի քանի մը ամսուան բաւելու չափ օտա եղած է եւ այլեւս լեցուած են բոլոր մթերանոցները, Ընկերութիւնը պատրաստուեցաւ *առժամապար* գուրս հանել այդ գործի մէջ ասխատող հայ ասխատաւորները։ Հանուած ասխատաւորներու մէկ արաբներ չի գտնուելուն գաղտնիքը թիթեղի գործին բոլորովին հայերու ձեռքը ըլլալ է»։

Ընկերութեան Տնօրէնին եւ պատասխանատուներէն Խ'աջիյ Հագգը, 34 տարիէ ի վեր կը ծառայէր եւ գնահատուած էր բոլորէն։ Տարի մը վերչ, 1934ին, ան իրաւունք պիտի ընտանեկան հանգստեան կոչուելով թոշակ ստանայ։

Սակայն, համաձայն վերջին ճախագահական կարգադրութեան, խնայողութեան պատրուակին տակ պատասխանատուներու տարին մէջ կը գտնուի նաեւ Խ. Հագգը, որ յառաջիկայ տարի հանգստեան պիտի կոչուի։

Այս կարգադրութեամբ Խ'աջիյ Հագգը կը զրկուի հանգստեան թոշակի իրաւունքին։

ԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆԸ
ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍԻՒՐԻՈՅ ՄԷՋ
«ԷԼ ՃԷԶԻՐԷԻ» ՇՐՋԱՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԿՈՂՈՊԻՒԻՆԵՐ ԵՒ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐ
ՊԷՏԷՎԻՆԵՐՈՒ ԿԱՐԱՒԱՆԸ ԴԷՊԻ ՀԱԼԷՊ

Անօթութեան տագնապը գագաթնակէտին հասած է Հիւսիսային Սիւրիոյ «Էլ Ճեզիրէ»ի օրացնեերուն մէջ։ Ամբողջ հօտերն ու արջառները փճացած վերջ, պեհվիները սկսած են յառաջանալ դէպի կեդրոն հաղաքներ։ Մօտերս պեհվիներու հսկայ կարաւան մը կ'սպասուի Հալէպ։ Ասոնք իրենց հանդիպած գիւղերն ու հաղաքները կը կողոպտեն անօթութեան պատճառաւ։ Թէպէտ վերին օրացնեերու մէջ անձրեւը վերացուցած է երաշտի սարսափը եւ ցուրեն ալ բաւական մեղմացած, սակայն օտա ուշ, արդէն երաշտը իր աւերները գործած էր։

Ճարապլուսէն դրկուած տեղեկութեան մը համաձայն, անօթիներ յարձակում գործած են փուռերուն եւ ցպարտվաճառներուն վրայ եւ թալանի ենթած։ Ոստիկանութիւնը միջամտելով, ընդհարում մը տեղի ունեցած է անօթիներու եւ ոստիկաններու միջեւ, որու ընթացքին վիրաւորուածներ եղած են։ Սակայն վերապահութեամբ կը հաղորդեն այս վերջին լուրը։

Հալէպէն եկողներ օտա ողբերգական կը ներկայացնեն նաեւ Հալէպի Հիւղաւանեներու կեանքը։ Մեկ կողմէն գործազրկութիւնը եւ միւս կողմէ ալ ցուրեր կը կրկնապատկեն թօնաւորութիւնը։ Բազմաթիւ ընտանիքներ, տարաբնեերի եւ հաղաքներ

Sofք. Ո. Փ. եւ Կ. Մէրճանեան Եղբարք

ՎԻՐԱԲՈՅԺ · ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Իրենց նախկին Գլինիքլէն (Գէյթ—Ճօրճ—Ճէրէմիի) Սօգագլ Պլաճ Բիւ Քանթիէն, փոխադրուած են

Ճօրճ—Փիլօ—Փազոդ. Պաչ—Իտրիսի մօտ, Հանրակառքի գծին վրայ, դէպի Բասֆ Գէյրութ restaurant—Volgaի ճիշդ վրան։

Ընդունելութեան ժամեր ամէն օր, բացի կիրակիէն կ. ա. 8.12 կ. վ. 2 6 եւ յատնաւոր ժամադրութեամբ։

ՀԱՐՍԱՆԻՔՆԵՐՈՒ—
ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ—
ԵՐԵԿՈՑԹՆԵՐՈՒ ԵՒԼՆ·

Ընտանեկան շրջանակներու մէջ գործածեցէ՛ք եւ Ձեր հիւրերուն հրամցուցէք մի միայն

☛ Lamberti—Bière ☚

— ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐԵՋՈՒՐՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ —

Սճուկով ուրիշ մը գնելէ առաջ անգամ մը մեզի դիմեցէք, սովորական ճեն աւելի նպաստաւոր գնով մը, լաւագոյն գարեջուրը ուղեղնալու համար։

Մեր մեծաքանակ յաճախորդներուն, ձրիօրէն կը նուիրենք, գարեջուրի արժէքաւոր գլուխներ՝ անձեռոցներ, գրպանի տետրակներ, գրիչներ եւայլն։

Փորձ մը կը բաւէ ձեզ համոզելու համար

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ Ե. ՔԷՇԻՇԵԱՆ
113 Rue des Postes, Bab—Idriss «Օրիան» թերթի տ՛նքր.

Կաթապետ Հիմտոեան–Շարամ Մատթէոսեան Ընկ.

«ՍԵՂՐԻԻ» ՆՊՍՐԱՎԱՃԱՌ

Միայն մէկ անգամ բաւական է այցելել մեր ճարտարանոցը, ուր պիտի գտնէք մեր ճաշակին համապատասխան. համով հոտով մրերեններ գեղջեալ գնեով։

Հասցէ.— Rue de l'Uruguay, BEYROUTH. Հեռագրատան ձախ կողմէն ծովեզերք տանող փոսոցին վրայ։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ
ԷԼ ՀԱՁ ՄՈՒՀԱՄԷՏ ՊԷՅ ԷԼ ՓԷԼԷՔԻ

Փութացէք առնելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չլսուած և տանջուած մաքերը և կը վերադարձնէ անոնց փափաքածները։ Կ'իյնէ բոլոր ոգիներուն. հիբնօթիզով կը կարդայ մարդուն մտածումները. ձեռքի դիծերէն կը կարդայ մարդուն անցած, ներկայ և ապագայ կեանքը. կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, ճամբորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց եւայլն բոլոր գազանիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլար թուղթի մը վրայ։ Կնոջ և ամուսնոյն սիրէ եղած դժուարութիւնները ու տարակարծութիւնները կը լուծէ Աստուծոյ Սուրբ անուններով եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիտնականներու փորձառութիւնները օգտագործելով։

Տխուր, եղողներուն ցուցախութիւն և հանգիստ կը պատճառէ. ջղային և մարդին հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ։ Փորձը ամենամեծ փաստն է, անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Գէյրութ, Հանդէմ Ղամի փողոցի առեւտուրէ, Ծրագնատան հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բնակարանը։

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— Անոնք՛որ կուգան, իրենց միտքը գրեն թուղթի մը վրայ և պէտք է պահեն.

Բ.— 1000 ոսկի կուտայ ան, եթէ չի կարենայ ճշդրիտօրէն գիտնալ ենթակայի միտքը, գրուած արաբերէն լեզուով միտքերը չխառնելու համար ապագայի յոյսին։

Գ.— Այցելութիւնը երկու ոսկի է.

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՓԵՂՔԻ եւ ԱՍՏՂԸ ՔԱՕԱ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն
Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք.
որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՐՄԱԿԱԼԱՒԻԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց
Սալոյ Օթէլի տէնէ, Գուրհ, Գէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
Աւանդի պարտատոմսիւ

Սճոճ

Երաշխաւորեալ տոկոս 5½ %, Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան չահերուն։

ԿԱՂՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխատուութիւնք՝

Վճարելի 10—15—20 տարիէն, որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնա՞ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամեն թղթակցութիւն ուղղել՝ B, P. 821, Beyrouth

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷԶԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՆԱՆԴԷՍ* բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի *ԱԳՈՒ, ԳՈՒՆԿՈՐԴԻ, ԱՍԱՆՑԻ և ԳԷՆԻ* հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի միայն ժամ 2—5
իր սիրելի տէ՛ր rue de Damas No. 915
Հիւանդներ ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի ուրտով։

Ազգա հիւանդներու ձրի զբօսնում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամ 10—12. հիւանդանոցի դարմանատան ցուցմունքներով։

ԱԶԳԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Դիմեցէք «ԱԶԳԱՆՈՑ Ցարտանը» գիրք, պրօշիւր, հարուածեալ հրատարակչ, պահարակ, ճամպակի թուղթ եւ առեւտրական ձեռագիրներ.

ԱՐԱԳ, ԱՍԱՔՈՒՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՁԱՐԱՆ.
ՁՈՒՆ ՄԻՔԱՅԷԼ ՓԻՐԵՐՈՒ

STANDARD

ՍՔԱՆՏԱՐԴ կօշիկներու հիմը պողպատ է, եւ այդ է պատճառը որ ՍՔԱՆՏԱՐԴ կօշիկները տեւական են։

Սքանտարդ կը հետեւի Մօտային, Սքանտարդ կը ճանաչէ գեղեցիկ լաւ

ԿԵՂԾԱՐՈՆԱՏԷՂ ՆԱՁԱՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԷՔՍԻԿ Կարի եւ Չեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին Գարա իր բարեկամներու փափաքներուն ջեղի տալով վճռած է ձեւագիտութեան ու կարի դասընթացք բանալ։ Ունի երեսուն տարուայ փորձառութեամբ ձեռ ձգուած մեծ հմտութիւն. վկայուած ու գործած հինգ երկար տարիներ Բարիզ Haute Coutureի ոճերով։

Ցրացնական ամենավերջին մեքոտով կ'ուսուցուի Ռօպ Մանքօ, Թայեօր, Փուալէք եւլն։

Տիկին եւ Օրիորդ եռանգուն ասակերտուհիներ կրնան կարճ ժամանակամիջոցի մէջ ձեւագիտութիւնը իւրացնել ու սեռնալ իրենց վկայականները, իսկ բնաւ կար չ'գիտցողներ աթէօլիէին մէջ իրենց սեռարը կը կսեարեն

Մանրամասնութիւններու համար դիմել հետեւեալ հասցէին.

Rue Allemby Immeuble Schoucair, contigu à la Banque de Française de Syrie, Maison Cara

տոկուն շինուածք, վայելուչ տեսք
Հնչուն եւ բնական ձայն
Ահա յատկանիշները

ՈՐՈՆՑՄԱՎ ԿԸ ՁԱՏՈՐՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գրտնը՛ղ բոլոր մարքանեռու հետ կը մրցին Աբօլօ ֆոնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և ժամչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)
ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ///
Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փարոզիճ եւ բօնաօ՛ ամէն ձեւի, ամպիճեալ ոտակ եւ առեւտրատիպ ձեռագիրներ գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։
Ընդհ. Ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳԱՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ.

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ՁԱԿԱՐԱՑԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՆԿ
ՏԷՂ ԱՆԿԱՆ, ԳՈՒՆԴ

Ձակարացական եղբայրական ձեռնարկ վաճառական, շինուած պրինձով ապահովուած ևս 20 ֆիլտրամ ձիզու-ի մի մը համար։

Այս մարդկանց ներկայանալի են ուրբաթ առաւօտեան ժամը 9 ին մինչեւ կէսօր։

Ընտանիքներ ազատ կրնան ներկայանալ ամէն օր։

Գնեն ամէն տեսակ ոսկի, արծաթեղէն եւ ատամնախնամութեան թանկագին քարեր։

Ընտանիքներ ազատ կրնան ներկայանալ ամէն օր։

Գնեն ամէն տեսակ ոսկի, արծաթեղէն եւ ատամնախնամութեան թանկագին քարեր։

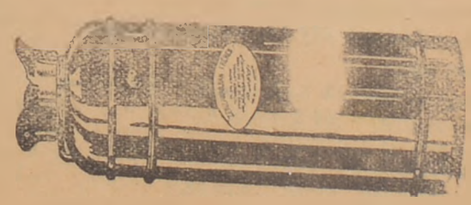

դաստիարակուհին ըլլալով, չարունակեց Բօպէր գլուխը խոնարհելով։

— Դերասանուհի՛, դաստիարակուհի՛, ահա կ'ըսէր Քրիստին ինքնին, ի՞նչ բանի կը սահմանեն զիս այս հպարտ ազնուականները։ Ո՛հ եթէ Աստուած ուզէ՝ պիտի ցուցնեմ սոսնց թէ ուրիշ բանի համար սահմանուած եմ ես։

Եւ կրկին դաչնակը նստելով հիանալի և դժուարին նոր եղանակ մը ածեց։

Այս միջոցին ծառայ մը ներս մտնելով մարքիզուհուոյն նամակները ծրար մը ներկայացուց։ Պէաթրիս մէկիկ մէկիկ հասցէները նայեցաւ։

— Ո՛հ, տէ՛ր Աստուած, բաւ նա, ահա նամակ մը որ գրեթէ անընթեռնելի է, այնչա՛փ շատ դրոշմներ կը կրէ իր վրայ։ Պատէն, Լոնտոն, Պերլին, կրկին Լոնտոն, յետոյ Բարիզ։ Ուրկդ է այս նամակը, օրիորդ Քրիստին, եթէ պատասխանը չտապալի է նամակագիրդ երկար ատեն սպասած պիտի ըլլայ։

Քրիստին մեքենապէս առաւ նամակը և դաչնակին կը մօտենար՝ երբ աչքերը այդ անընթեռնելի նամակին հանդիպեցան։ Կատաւ մը նման դեղնեցաւ, և գրեթէ անշունչ վիճակի մէջ աթոռի մը վրայ ընկնելով մրմնջեց։

— Ի՛արձեա՛լ, Ո՛հ. Աստուած իմ, արդեօք չպիտի ազատի՛մ...։

ԺԹ.

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԴԷՊԻ ՋՐԵՐԸ

Ինչ որ ալ ըլլար Քրիստինի մտատանջութիւնը՝ պարտաւորեցաւ մեծ ճարտարութեամբ պարակել զայն, այնպէս որ ոչ ոք բան մը նշմարեց, և հետեւեալ օրը երբ նախաճաշի իջաւ՝ իր սովորական դեղնութեանը հակառակ՝ երիտասարդութեան ծաղիկը անոր հանդարտ դէմքին վրայ կը փայլէր։

Տիկին Մօնզա ուրախ կ'երեւէր, ձեռքը նամակ մը բռնած բարձր ձայնով մը իր ամուսնոյն կը կարդար, մինչդեռ Բօպէր իր երեսակայութեամբը ամպերուն մէջ կը բարձրանար։

— Կը տեսնես Ամէտէ, թէ որչափ սիրուն բան է ասիկա։ Պարոն և տիկին Մանիէր, Պ. տը Շել, Բօպէր, դու և ես ամբողջ կարաւան մը պիտի կազմենք, և վերչին ծայր պիտի զուարճանանք։

— Ուրեմն, սիրելիս, պէտք է ընդունիլ այս հրաւէրը։

— Իրա՞ւ կ'ըսես։

— Անշուշտ, Բօպէրի գալով՝ այդ իր գիտնալիք բանն է, իսկ ես....։

— Իսկ դուն, քանի որ Ֆլաւվի և ես Պատէն կ'երթանք՝ անշուշտ Բարիզ կամ Նէօյէ չես կրնար կենալ։

— Ոչ, բայց ճամբորդութենէ օգուտ քաղելով կուգամ միշտ Միւնիք և Մօնզա երթալ։

*— Ո՛հ, դարձեա՛լ անշահ Մօնզան երեսն կ'ելնէ։ Աստուած իմ, որչա՛փ կատեմ այդ դղեակը և իր տխուր անտառները, չեմ գիտեր ինչո՞ւ՝ խելքէ միտքէ դուրս